

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. N. SAREY

APARE ZILNIC

Redacție și Administrație: CONSTANȚA, Str. Scurta Vărnă, 25.
Abonamentul cu transport cultural: un an 600 lei, 6 luni 350 lei.
Prețul Anonțării și Distribuției Indiv. — Răspuns și răspuns după text.

Odiseea statului cultural

Mai toate studiile și articolele în legătură cu statul cultural, constatăm prosperitatea acestei probleme de după războiu și agitarea acestui stat, pe lângă cel industrial, (capitalist ori socialist), agrar, comercial, etc.
Și sub regimul postbelic de la noi, era și firesc ca ideea aceasta să-și aibă și demagogia ei proprie. Dacă vorbește „libertate” — „egalitate”, etc. nu mai au nici un sens, ele au fost folosite cu o altă gogoriță: stat cultural. Și statul nostru stat, speculând un sentiment de inferioritate și de vanitate conștientă, a decis să „crește oficial” cultura, oficializând ceea ce se cheamă septicoidism.

Făcând abstracție de propaganda culturală — confundată adesea cu cea electorală — să cercetăm două cărți din literatura acestui probleme. Ne vom referi asupra cărții „Politica culturii” (1931) care cuprinde 30 de prelegeri publice și comunicări, organizate de Institutul social român — conferințe ținute de o seamă de personalități mai mult sau mai puțin competente în chestiunea de care o purse instituția — și asupra cărții de seamă publicată de fostul ministru, d. Gosti „Un an de activitate la Ministerul Instrucțiunii, Culturii și Artelor” (1934).

Dacă lasăm la o parte conferințele improvizate din prima carte observăm că volumul abundă în studii mai mult privitoare la Teoria culturii, ori priviri de ansamblu asupra culturii altor popoare — bine înțeles, nici unu vecin cu noi.
Cea ce-i și mai curios însă, de și conferințele urmăresc aceeași țintă — e că nu se arată încă acel specific românesc, ori ce se folosește prin el, ca să fie găsit. Și deci, care va fi politica culturii, adecvată acestora. Conferințarii se mențin în abstract sau adăncesc aspectul pur material al culturii — studii destul de interesante în ce privește fenomenologia culturii de azi din Europa deci și de la noi.

Că privește darea de seamă a d-lui Gosti, e de observat nu numai construirea unei concepții de politică a culturii, ci și activitatea pe teren practic a d-lor I. C. Petrescu și Em. Buceia.
Dar dacă-ți smintesci că „activitatea aceasta a fost curmată în plină desfășurare” cum spune într-un loc d. Traian Herseni, vezi soarta nu numai a d-lui Gosti, ci și a celorlalți predecesori.

Că în cadrul larg al politicii sociale, este nevoie și de una a culturii, faptul se impunea și înainte de războiu. Poate, nu cu atâta astringență și pe atâtea planuri. Un stat cultural, au urmărit mai mult sau mai puțin și Spiru Haret, I. Petrovici, P. C. Negulescu, N. Iorga și alții.

Dar realizarea lor a dat de un impediment specific sistemului social de azi: partidele. Da aci, odiseea acestui stat cultural.

Trebuie să fim conștienți în ce tendința statului contemporan e să se identifice cu societatea pe care o organizează. Nu statul e etern — ci societatea. Către ea să ne îndreptăm toate acțiunile unei politici sociale. Și aceasta-i și satisfacția procurată de cărțile de mai sus: încercarea oamenilor politici — indiferent de partid — de a se introjecta cât

mai profund în viața socială, pe care au pretenția să o organizeze.

Spusesem la început că partidele de azi au început să agite gogorița statului cultural. Gogorița — în statul actual. Probabil că în sistemul statului de azi, nu poate fi vorba de o politică a culturii, de un stat cultural.

Întâi, fiindcă i democratic, fie chiar în sensul pe care-l precizează d-l Rădulescu Motru. După constituția pe care se jură la zile mari, toți cetățenii au drepturi egale la cultură și bogăție. În fapt însă, drepturile acestea, când sunt lipsite de mijloacele lor de realizare, sunt ca și inexistente. Ce mijloace dă statul, pentru ca cetățeanul să ajungă la realizarea drepturilor sale? De această întrebare deplănde totuși.

Insuficiența mijloacelor ce s-au pus la dispoziție s'a văzut. Mai mult nu poate da statul actual, oricât ar umbla el cu paliative. Fiindcă i capitalist, individualist liberal și fiindcă-i minat de imoralitatea politicianistă, care se lăfăie zilnic pe toate drumurile, sub ochii noștri răbdători.

O lege n'are valoare decât în măsura în care se aplică. De aici însă urmează întregă corăbieră politicianistă de azi.

Și cultura fără o bază morală, nu există. Rezultatul statului „cultural” de până acum e cea educație democratică, cu tendințele nivelatoare britanice — masca celor imperialiste — cea cultură care s'a dat unei categorii restrânse, burghezir.

Cultura noastră însă, n'a ajuns să fie instituțională, fiindcă n'am avut timpul să ne-o creștem. Suntem un popor tânăr, într'o continuă efervescență de adolescent. N'am ajuns să respirăm instituțional, prin valorile trecute. Avem în față un teren larg de acțiune. Și toate încercările de ameliorare națională s'er rezolva fericit privind biologia neamului nostru, sub raportul natalității, al coeficientului de vitalitate și al excelențului de naștere. (În această privință, tineretul de azi și de mâine, își are cuvântul. El a fost elementul de totdeauna care a trasat noi perspective evoluției sociale).

Iar azi, când interesul tuturor se îndreaptă spre elementul authton, consecințele unei politici a culturii vor fi nule, fără o transformare radicală a statului, în stat funcțional, precum și tendințele unei educații colective vor duce la eşec, dacă întregul sistem educativ nu se schimbă, plasându-l între celelalte fenomene sociale toate convergând în opera de înălțare a națiunii.

TION

Încercare de sinucidere

Fata Prof. r. Matache din comuna Darabani județul Constanța, în vârstă de 18 ani fiind îngrijită de iubitul ei a luat hotărârea de a-și curma brul vieții. Marți de dimineață ea și-a procurat o sticlă de spirt denaturat și a băut din conținutul ei mai mult de jumătate. Fiind apucată de arsură la stomac, sinucigașa a început să țip. La țipetele ei au venit părinții și câțiva vecini care au dus-o la dispensarul din Plopeni unde i s'au dat primele îngrijiri.
Sunt puține speranțe că va scăpa cu viață.

Arestarea unor bandiți

Ei furau numai case de bani

Am anunțat la vreme isprăvile temutei bande de tâlhari care a jefuit banca populară din comuna Saraiu din județul nostru de unde au furat casa de bani și apoi la câteva zile după ce au golit-o au aruncat-o la marginea comunei. Tot așa au operat și în comuna Fetuși de unde au furat tot o casă de bani.

După minuțioase cercetări, jandarmii au reușit să aresteze pe toți membrii acestei bande — în număr de 14 — dar care au evadat dela poliția din Cernavodă.

Făcându-se cercetări pentru prinderea lor șeful de post din comuna Căciuca a arestat pe unul dintre cei evadați, anume Marin Șerban Star, care fiind cercetat a declarat că ceilalți complici ai săi se află în orașul Siliștea, unde se ascund sub nume false, având și acte pe aceste nume.

Fiind anunțată poliția din orașul Siliștea, în urma cercetărilor făcute a fost arestat țiganul I. I. Costache Patre care își ascundea adevăratul nume având legitimeții false. Acesta mai posedă și o căruță ca căl, pentru care avea acte de proprietate deasemenea fals.

Cercetat de poliție, el a declarat că este șeful bandei și că banda sa lucra în legătură cu a vesitelui Paricică.

Din declarațiile acestui bandit s'a mai aflat că unul dintre bandiți anume Constantin Călin se află în orașul Ostrov și că deasemenea are o căruță cu cai gata să fie în caz de va fi aflat locul und se ascunde.

Fiind anunțată poliția din Ostrov a fost arestat și acest bandit și adus la Siliștea.

Se crede că cercetați mai deaproape, ei vor destăina locul unde se află și ceilalți bandiți precum și locul unde ar putea fi găsiți unii membri din banda Paricică.

Arestarea unor ciomăgași

Jandarmii din Anadolchiol, au arestat Marți dimineață pe locitorii Fani Popescu, Maria Popescu și Gheorghe Anastase din acel cartier pentru faptul că în noaptea de 14 Iunie 1936 au atacat pe o stradă din oraș pe fostul plutonier major de jandarmi Constantin Manolescu, care astăzi este pensionar și l-au bătut până l-au lăsat în nesimțire. După această ispravă, agresorii au dispărut, iar cel bătut s'a ales cu bătăia și cu un ochi scos. Victima nu a putut cunoaște pe nici unul dintre cei ce l-au atacat din cauza întunericului, însă în urma cercetărilor întreprinse de jandarmi, ei au fost arestați și înalțați parchetului.

Foc

Locuitorului Ion Serafim din comuna Vadei Vechi județul Constanța, i-au luat foc Luni după amiază mai multe șire de pae și un coșor. Făcându-se cercetări s'a stabilit că locul a luat naștere de la un capăt de țigare aruncat la apropierea șirelor de pae.
Se fac cercetări pentru identificarea celui care a făcut această ispravă.

La ceai, cafea și prăjituri, consumați numai coniac

STANDARD

Știri diverse

De la jandarmii

Luni după amiază a fost pus în libertate locuitorul Stan Subțirică din comuna Dobrobanu jud. Constanța, care a fost arestat pentru faptul că a băut pe consăteii săi Stan cu Popescu și Crăciun Bală care pretind că le-ar fi furat și suma de 25 000 lei.

Posturile de jandarmi deosebite Constanța-Bazargic au fost anunțate să oprască mașina cu nr. 470 Constanța, pentru faptul că pasagerii acestei mașini s'au făcut vinovați de braconaj, împușcând potârniche a căror vânatoare este oprită de lege.

Furt. Locuitorul Vasile Ioan din comuna Tcherghiol a reclamat jandarmilor că Luni noaptea i s'a furat din curte o căruță dobrogeană și doi cai.

Deasemenea s'a furat din curtea locuitorului Voicu Nicolae din aceeași comună o căruță cu cai. Se fac cercetări pentru identificarea hților.

Țigani hoști. Femeea Maria I. Spiridon din comuna Ovidiu, a reclamat jandarmilor că Luni noaptea a fost jefuită de niște țigani nomazi, care i-au luat mai multe lucruri de valoare și o sumă de bani.

COLȚUL SPORTULUI

Marina - Elpis (3-1)

Marinarii s'au dovedit la înălțimea așteptărilor

După cum am prezis, marinarii au răsturnat Duminică toate calculele. „Elpis”, superior și favorit pe teren hirtie, a trebuit să cedeze pe teren fața de „Marina” care s'a întrecut din toate partile, surclasând net pe adversar. A fost un joc plin de vigoare și bogat în faze frumoase. „Marina” a jucat excepțional de bine. Toate compartimentele au furnizat un joc fără critică. Singurul lucru care întuneacă orocum fizionomia jocului, este nota de duritate excesivă arătată de unii din echipierii „Marinei”.

Fără aceste brutalități inutile, întâlnirea de Duminică ar fi fost cea mai frumoasă din palmaresul marinarii. Duritatea exagerată, este singurul păcat al „Marinei”. „Elpis” a răspuns slab și dezorganizat. A jucat fără noimă, a meritat înfrângerea. D. Petru Vasile a condus minnat un joc foarte dificil.

„Victoria” a jucat Duminică la Chișinău cu „Sporting”, Constanța, tenii au condus tot timpul în ciuda ploii și a oboselii din timpul drumului. Rezultatul de 3-2 pentru „Victoria” nu spune complet tot ceace au făcut consăteții.

Duminică în fața unei comisuni formată din d. X. Iando, Bruckner și Vartolomeu s'a depus examenul de arbitri. Rezultatul acestui examen urmând a fi omologat, îl vom publica de îndată ce îl vom cunoaște.

Accident de circulație

Mașina 921 Constanța, condusă de șoferul Panu Penes de fel din Bazargic str. I. C. Bălanu I, venind dela Constanța pe șoseaua națională, a lovit Luni noaptea trei căruțe rănind caii. Șoferul și-a continuat drumul până în comuna Cișmea unde a lăsat mașina și a dispărut îngind peste câmp.

Se crede că el s'a refugiat la Bazargic sau la Siliștea.

Nenorociri

Muncitorul Argh I. Maricev, pe când lucra Marți dimineață la vaporul Har Zion sub pavilion pe-festinel, care încărcă păsări și vite din portul nostru pentru Palestina, s'a ropt sch'a pe care atâtea și a căzut frângându-și un picior și o mână.

El a fost dus imediat la serviciul sanitar al portului pentru a i se da îngrijirile necesare.

Locuitorul Ion Stamate din comuna Lanurile în timp ce își repara acoperișul casei, făcând un pas greșit a căzut de pe casă fracturându-și piciorul drept.

Marți de dimineață, locuitorul Daniel Sa'mar din comuna Sofarea, pe când curățea o armă de vânătoare, nebăgând de seamă că pușca este încărcată și apăsând pe trăgaci, s'a împușcat în picior.

Informațiuni

Vineri 16 Octombrie, fiind ziua de naștere a M. S. Regelui, se va oficia la Episcopie un Te-Deum în prezența capilor autorităților civile și militare, a corpului consular, a magistraților a școlilor și a publicului.

Toate autoritățile vor fi închise și vor arbora drapelul național.

În școli se vor organiza serbări în cadrul cărora se va vorbi elevilor despre M. S. Regele Carol II-lea.

Invităm pe d. Horia Grigorescu, primarul municipiului, ca personal să dea cu nesul pe la vesperiana din colțul grădini publice de lângă liceul de băști.

Se va convinge că, în halul de murdărie în care se află, ea este un pericol pentru sănătatea publică și o pată pentru obrazul dimesale de masă edil.

D-l Const. Nicolae șeful serviciului S'guranței din localitate, revenind din concediu și-a reluat funcțiunea.

Vom publica mâine darea de seamă asupra inaugurării celor două noi localuri de școală, din Tcherghiol, festivitate ce s'a petrecut alături în prezența autorităților școlare și județene.

La chestura de poliție este cercetat controlorul financiar Ștefan Alexandrescu din ministerul finanțelor, învinuit că ar fi pretins și luat bani de la unii cinematografiști locali spre a nu le face controlul biletelor.

Deoarece avem bănuiala că faptul s'a petrecut puțin altfel decât așa cum a relatat de unele ziare, așteptăm terminarea cercetărilor.

Doctorul L. Rosenblat înapoiat în localitate și-a reluat consultațiunile.

Doctorul V. Dimitriu medic primar radiolog al spitalului Prof. Dr. Sion din localitate obținând autorizația Ministerului Sănătății pentru practica specialității în țară, deschide un INSTITUT DE RADIOLOGIE în strada Ștefan cel Mare (Margallu) No. 20 colț cu strada Sc. Vănav.

DE INCHIRIAT în strada Cărmidarii 5, 2 camere, sală și bucătărie apă.
A se adresa la proprietar,

Loteria a II-a va lua sfârșit cu marea tragere dela 15 Octombrie

211.319.164 Lei

vor fi împărțiți în

44.623 DE CÂȘTIGURI

vor fi 20 de câștiguri între

1.000.000 și

6.000.000 lei

Trib. Jud. Constanța secția I
PUBLICAȚIE DE VANZARE
No. 16241 din 12 Oct. 1936

Pentru despăgubirea creditorilor Băncii Urbane S. A. din București Călea Victoriei No. 7 prin reprezentanți ei legali, cu suma de lei 80.000; credit în cont curent și în condițiile arătate în act, osebit cheltuielile executorie, plus 5000 onorar de avocat fixat prin act ce are a primi de la debitorii săi Ivan S. Vălcu și Mihail S. Vălcu domiciliu în Com. Sibioara județul Constanța în baza actului de gaj de creanțe sub forma cesiunii vizat la No. 1647/931 de Adia Financiară a capitalei și transcris la No. 1/931 în registrul de gajuri și actul de garanție ipotecară autentificat de Tribunalul Constanța secția I la No. 550/924 înscris la No. 76/924 și înscris cu titlul executoriei la No. 512/930

Acest Tribunal prin jurnalul cu No. 12760/936 dat în urma cererii făcută de creditorii cu poziția înreg. la No. 3919/936 a dispus scoaterea din nou în vânzare prin licitație publică a imobilului ipotecat și care imobil conform act. 503 pr. civ. are următoarea situație. — Terenul de cultură în suprafața totală de 25 Hectar esituat pe mearaua satului Piatra Iosf Tașav, la punctul denumit Dolzreca, perdanța de Comuna Sibioara fostă Comuna Ciărci județul Constanța, formând div. I-a alstului nr. No. 9.1888 din care 5 hectare aparținând debitorului Ivan S. Vălcu și 20 hectare debitorului Mihail Vălcu, teren în indiviziune, învecinat la Est cu șoseaua Constanța—Telcea, la Nord și Vest cu totuș percelar nr. 8 pe numele Petre Ștefănescu, iar la Sud cu lotul no. 10 parcolat pe numele N. Rucăreanu.

Vânzarea și adjudicarea acestui imobil va avea loc în prețoriul acestui Tribunal în ziua de 8 Decembrie anul 1936, începând dela orele 8 dimineața înainte, iar licitația și strigările vor începe dela suma de lei 3000 de hectar redus cu 25 la sută.

Conform art. 505 pr. civ. asupra acestui teren sau găsit următoarele sarcini: 1) Inscricția No. 76.924 de lei 80000 în favoarea Băncii Maritime Române, care a gajat această creanță Băncii Urbane din București prin actul de gaj transcris la No. 1.931. 2) Comandamentul No. 13.1932 făcut de Banca Urbană în executarea actului de gaj No. 1.931. 3) Inscricțiunea No. 1273.934 cerată de Banca Urbană conform art. 26 din legea lichidării datoritorilor din 1934, pe averea debitorului Mihail Vălcu. 4) Idem nr. 4375.934 idem, idem. 5) Idem nr. 5999.934 idem de Banca Românească idem. 6) Idem No. 4371.934 idem de Banca Urbană asupra averii debitorului Ion S. Vălcu.

Sunt somați toți acei care se pretinde vreun drept de orice fel asupra acestui imobil, ca mai înainte de ziua vânzării să arate acestui Tribunal pretențiunile lor sub pedeapsă de a nu li se mai ține în seamă.

Prim Președinte indescrifabil
Și Portar, indescrifabil
Dos. No. 374.931

FEMEIE LA TOATE curată și vrednică pentru o familie de două persoane se caută de îndată cu plată și îngrijire bună. A se adresa la redacția ziarului.

2 Câștiguri a 6.000.000
2 Câștiguri a 2.000.000
16 Câștiguri a 1.000.000
8 Câștiguri a 400.000
20 Câștiguri a 200.000
102 Câștiguri a 100.000 Lei

precum și zece de mii de câștiguri mai mici vor fi împărțite la 15 OCTOMBRIE, când Loteria de Stat distribuie

44.623 în valoare de lei
211.319.164. de câștiguri

Cabinet dentar
C. CARABATACHE
Se execută ultimele creațiuni ale Artei Dentare
Extracțiuni fără durere
CONSTANȚA
Balevardul Ferdinand 16

Cabinet Dentar
M. DINER
Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur
(American Bridge)
Intorcându-se din străinătate și-a re luat consultațiunile
Str. Plevnel 1—Telefon 67/5

Doctorul
L. L. ROSEMBLAT
Specializat la Paris
Sifilis-Piele-Copii
Tratamente electrice
Raze Ultra-violete
Consult: 8—10 a. m.
4—8 p. m.
Str. Carol 133.

Sanatoriul
„CARITATEA“
DR. FR. BITTAU
Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8
Chirurgie — Boli interne
Ginecologie — Maternitate
Rezii X — Roentgen, Ultra Violete — Diatermie și diverse electrisațiuni.
Tratament nou cu unde lungi și ultra scurte.
Telefon 442

Pluguri Germane
„KREIGHAUER“ cu o brazdă, de vânzare la Biroul MANICATIDE
Str. Lascar Catargi No. 32
cu prețul de lei 800 buc.

Târgul cerealelor

La Oborul de cereale Constanța, pe ziua de ieri 13 Octombrie 1936, au sosit următoarele cereale:

Căruțe	preț pe % kgr.
1 Orâu arăut	440
9 Orâu de toamnă	370 470
1 Secară	265 300
81 Orz	265-272
23 Ovăz	200-215
15 Porumb	270-320
2 Mei	300
1 Drghie co'za	665
20 In	400 690
1 Rapiță navetă	630
2 Rapiță muștar	400 415
3 Rapiță primăvară	400-470
25 Rapiță sălbatecă	200 380
23 Fasole	450 650
1 Măzăre	270

DOCTORUL
Eduard N. Berntfeld
Boli Interne și de Copii
Boli de Femei
TRATAMENTUL RADICAL AL BOALELOR VENERICE — Blenoragia, SIFILIS etc. — la bărbați și femei prin cele mai noi metode
Str. Costache Negri 60
(în dosul Farmaciei Centrale-Migă)
Consult, 8—1 și 4—8

B. C. A.
lansează în curând noile modele 1936, echipate cu lampi mecanice.
Aceste noi aparate, supranumite cu drept cuvânt „Creerul magic—ochiul magic“, operând pe toate lungimile de unde constituie ultimele perfecțiuni, obținute de marile uzine Radio Corporation of America.
Reprezentant pentru Dobrogea d. Dimitrie V. Dimitriu-Ford (Hotel Grand).

Specialitate
în reparațiuni de
Acumulatori
pentru AUTOMOBILE și RADIO și orice instalațiuni speciale de electricitate
Garoful „FORD“
ST. D. DIMITRIU

VIZITAȚI cel mai mare magazin de CEASORNICARIE

BIJUTERIE
ARGINTARIE
OPTICA

Furnizorul Curții Regale

P. SAPIRA-Hagiol
Casă fondată în 1891

Constanța: Centrala: Str. Carol 22
Sucursala: „Carol 92

EXPOZIȚIE permanentă de cadouri pentru Logodne și Nunți MODERNE

FRUMOASE
EFTINE

Atelier special pentru orice fel de reparațiuni privind această branșă.

Vă cerilaji vederea
PRIN OCHELARI
BODENSTOK
Depozit de
Fabrică
La Magazinul de Bijuterii
MERLAUB Str. Carol No. 15
(în fața Postei)

Se închiriază etnin, vila din strada Nicu Filippescu No. 46, Constanța compusă din 2 camere, antret bucătărie, cameră de baie, cu instalație completă, teracotă, electrică, pivniță, curte sngeră de 300 m. p. Mașina de Mamaia în imediata apropiere.
Adreși la M. B. Constantin-nescu, g ra Cornavoda. 263 3

DE INCHIRIAT un apartament luxos, cu 4 camere, baie și buclărie, în str. Carol 22, etaj III. Doritorii a se adresa la magaziniul P. Săpura-Hagiol, str. Carol 22.

„FORD“
Reprezentantul general pentru Intreaga Dobrogea
D. ST. DIMITRIU

LOTERIA DE STAT

Toată lumea preferă lózurile marelui Colectur
Tragerea cl. IV la 15 Oct.
Centr. str. Carol vis-a-vis de Poșta și 11 bis

MERCUR

care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri
Sucursala str. Ștefan cel Mare No. 34
Librăria Școalelor

Cu o simplă cerere se trimite lózuri în provinciile, franco de orice speze.